

Rozvrhovanie – 2.časť

- Operatívny manažment výrobného procesu
 - Plánovanie vs. rozvrhovanie
- Rozvrhovanie – hlavné a doplnkové charakteristiky, typy úloh
 - Rozvrh, optimálny rozvrh, používané kritériálne funkcie
 - Príklad úlohy rozvrhovania a tvorby rozvrhu (Ganttov diagram)
- **Typy rozvrhovacích úloh a ich riešenie**
 - 1. Rozvrhovanie na paralelných strojoch/procesoroch**
 - A. Rozvrhovanie na jednom stroji/procesore
 - S povoleným prerušením úloh
 - Bez prerušenia úloh
 - B. Rozvrhovanie na viacerých strojoch/procesoroch
 - 2. Rozvrhovanie na dedikovaných (špecializovaných) strojoch**
 - A. Open shop
 - B. Flow shop
 - C. Job shop

Typy rozvrhovacích úloh

1. Paralelné procesory (stroje)

- A. Rozvrhovanie **na jednom procesore** (jednostupňová výroby) – s prerušením, alebo bez prerušenia
- B. Rozvrhovanie **na viacerých procesoroch** (viacstupňová výroba)

2. Dedikované (špecializované) procesory (stroje)

- úlohy sa rozdeľujú do skupín, tzv. zákaziek:
$$J_k = [T_{1,k} \dots, T_{nk,k}]$$
- každá úloha v rámci zákazky J_k beží na inom stroji
- Rozlišujeme **3 základné typy týchto úloh** –
A) open shop, B) flow shop a **C) job shop**
(podrobnosti sú uvedené na ďalšej strane)

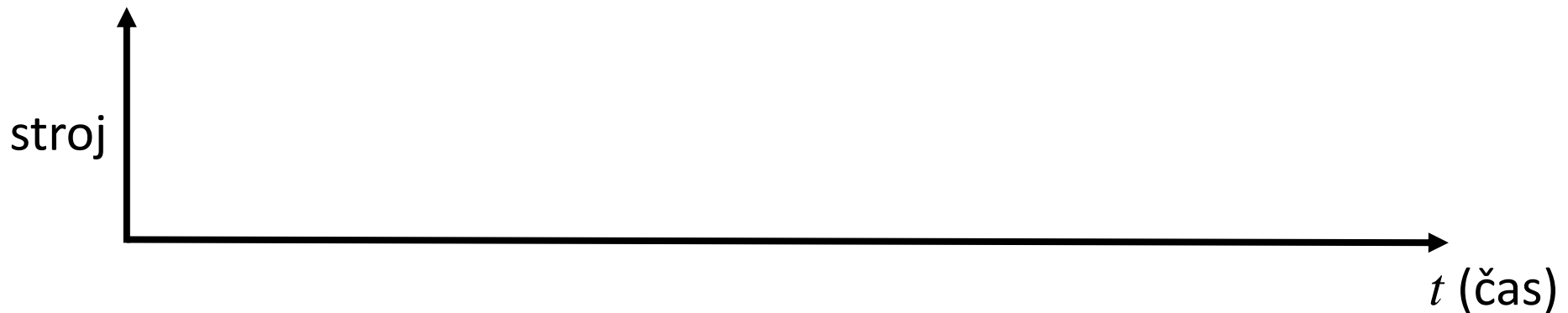
1. Rozvrhovanie na paralelných procesoroch (strojoch)

A. Rozvrhovanie na jednom stroji/procesore – s prerušením

- JACKSONOV ALGORITMUS:
 - Máme n úloh, rôzne r_i a d_i . Potom algoritmus pre nájdenie optimálneho rozvrhu v zmysle kritéria L_{max} funguje takto:
 1. Vždy aktivuj úlohu s najskoršou dobou ukončenia (d_i).
 2. Akonáhle začne byť úloha T_i pripravená a procesor je obsadený úlohou T_j , pozastav úlohu T_j v prospech úlohy T_i práve vtedy, ak čas ukončenia i -tej úlohy je skorší ako čas ukončenia j -tej úlohy, inak ponechaj bežať úlohu T_j .

Príklad – jednostupňová výroba

Úloha	t_i	r_i	d_i
A	6	4	32
B	8	0	27
C	4	9	22
D	5	15	43
E	8	20	38
F	8	21	36

Príklad – jednostupňová výroba

Úloha	t_i	r_i	d_i
A	6	4	32
B	8	0	27
C	4	9	22
D	5	15	43
E	8	20	38
F	8	21	36

- Vypočítajte rôzne typy kriteriálnych funkcií pre výsledný rozvrh (typu C, F, L, T)

$$c_i(R) = [\quad , \quad , \quad , \quad , \quad , \quad]$$

$$l_i(R) = [\quad , \quad , \quad , \quad , \quad , \quad]$$

$$t_i(R) = [\quad , \quad , \quad , \quad , \quad , \quad]$$

$$f_i(R) = [\quad , \quad , \quad , \quad , \quad , \quad]$$

$$C_{max}(R) =$$

$$C(R) =$$

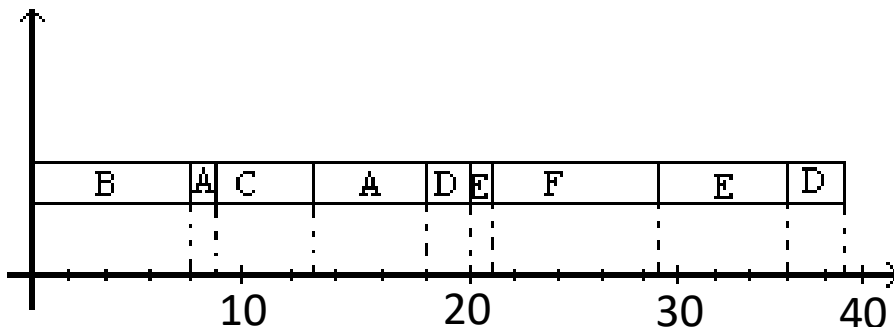
$$L_{max}(R) =$$

$$L(R) =$$

$$T_{max}(R) =$$

$$T(R) =$$

$$n_T(R) =$$

A. Rozvrhovanie na jednom stroji/procesore – bez prerušenia (1)

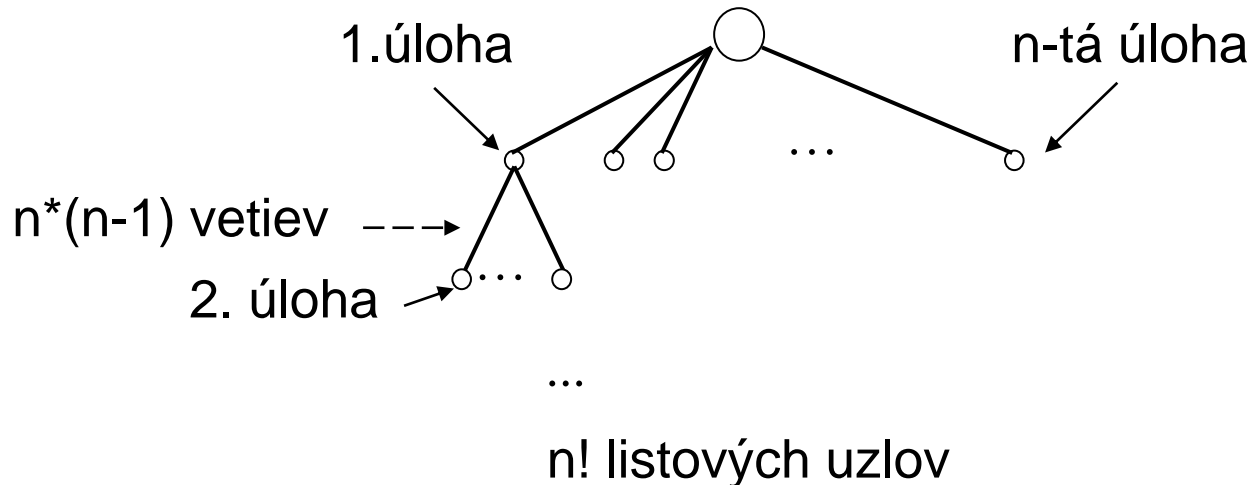
- Zložitejšia úloha ako v prípade s prerušením, nakoľko ide o permutačnú úlohu ($n!$ možných rozvrhov), ktorú až na špeciálne prípady nemožno riešiť v polynomiálnom čase.
- Niektoré špeciálne prípady:
 1. **Úlohy T_i ($i = 1, \dots, n$), $r_i = 0$ (pre všetky $i = 1, \dots, n$), bez zadaných d_i , bez precedencií, bez priorít**
 - Z hľadiska kritériálnej funkcie C_{max} sú všetky rozvrhy rovnako dobré
 - Z hľadiska kritériálnej funkcie C je optimálne usporiadanie úloh podľa neklesajúcej postupnosti ich dĺžok trvania, tj.: $t_{(1)} \leq t_{(2)} \leq \dots \leq t_{(n)}$ čiže od najkratšej úlohy po najdlhšiu

A. Rozvrhovanie na jednom stroji/procesore – bez prerušenia (2)

2. Presne ako v predchádzajúcom prípade, ale s prioritami w_i
 - Z hľadiska kritériálnej funkcie C_w je optimálne usporiadanie úloh podľa nerastúcej postupnosti ich priorít, tj.: $w_{(1)} \geq w_{(2)} \geq \dots \geq w_{(n)}$ čiže od najvyššej priority po najnižšiu
3. Úlohy T_i ($i = 1, \dots, n$), $r_i = 0$ (pre všetky $i = 1, \dots, n$), ale rôzne d_i , bez precedencií, bez priorít
 - Z hľadiska kritériálnej funkcie L_{max} existuje viacero heuristík, napr. Moorov algoritmus vychádza z neklesajúcej postupnosti požadovaných časov ukončenia úloh, t.j. $d_{(1)} \leq d_{(2)} \leq \dots \leq d_{(n)}$

A. Rozvrhovanie na jednom stroji/procesore – bez prerušenia (3)

- Všetky ostatné úlohy vedú na permutačné rozvrhy a je možné ich riešiť napríklad metódou vetvenia a medzí, ktorá sa snaží efektívne prehľadať nasledujúci priestor prehľadávania:

B. Rozvrhovanie na viacerých paralelných procesoroch

- Úlohy sa najprv **usporiadajú podľa zvolenej heuristiky** a potom sa priradujú zaradom vždy na ten procesor, ktorý sa najskôr uvoľní. Pritom sa používajú rôzne heuristiky, napr.:
 - **LPT** (Longest Processing Time) - vyber úlohu s najdlhším trvaním (t_i)
 - **SPT** (Shortest Processing Time) - ... s najkratším trvaním (t_i)
 - **EST** (Earliest Starting Time) - ... s najskorším časom začiatku (r_i)
 - **LST** (Latest Starting Time) - ... s najneskorším časom začiatku (r_i)
 - **EFT** (Earliest Finishing Time) - ... s najskorším časom ukončenia (d_i)
 - **LFT** (Latest Finishing Time) - ... s najneskorším časom ukončenia (d_i)
 - **MWR** (Most Work Remaining) - vyber úlohu s najdlhšou zvyškovou prácou (súčet trvaní úloh, ktoré ešte musia byť vykonané za vybranou úlohou)
možno uplatniť ak sú zadané precedencie, resp. usporiadanie v zákazkách

Príklad algoritmu s použitím heuristiky LPT

Pri inej heuristike stačí zmeniť
tento riadok (spôsob usporiadania)

begin

vytvor usporiadaný zoznam úloh

od najdlhšej po najkratšiu, t.j.: $t_1 \geq t_2 \geq \dots \geq t_n$

for $j = 1$ to m $S_j = 0$;

$j := 1$

repeat

urči také k , že $S_k = \min\{S_i\}$
 $1 \leq i \leq m$

prirad' úlohu T_j (prvá v aktuálnom zozname) na procesor k

$S_k := S_k + t_j$;

$j := j + 1$;

until $j = n$;

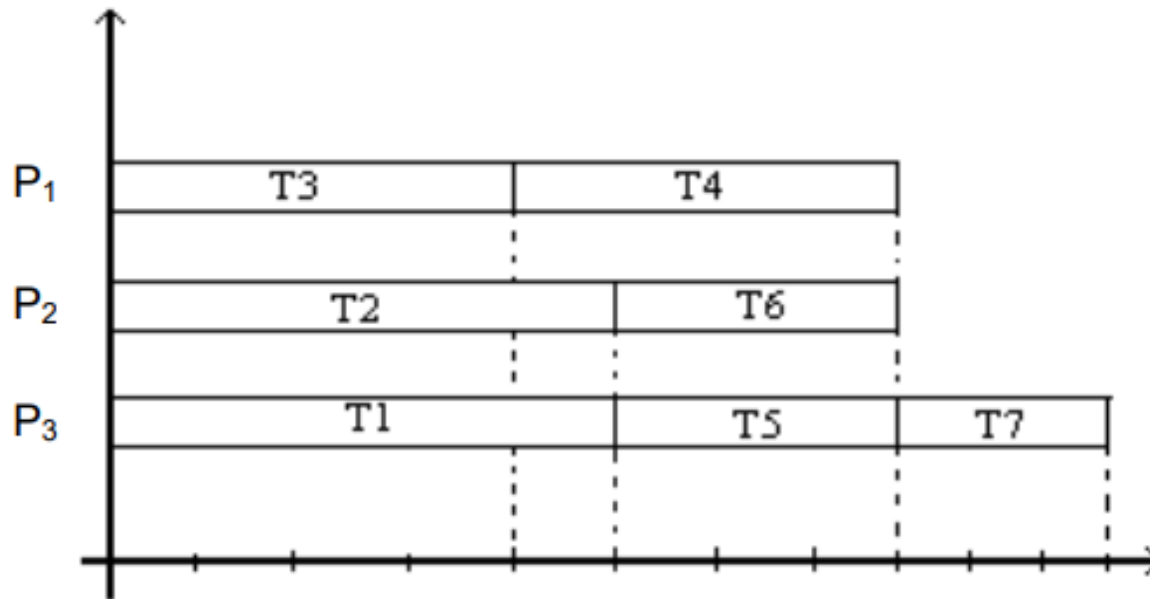
end;

Príklad (1)

Majme 3 paralelné procesory, na ktorých je potrebné rozvrhnúť 7 úloh s takýmito dĺžkami trvania:

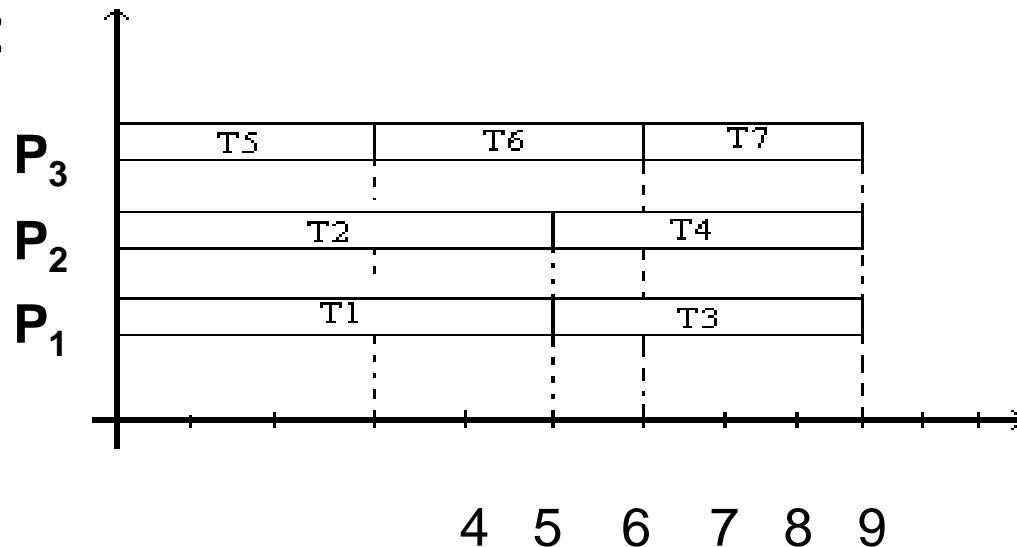
$t_1=5, t_2=5, t_3=4, t_4=4, t_5=3, t_6=3, t_7=3$, pričom $r_i=0 \forall i=1..7$

Pri tvorbe rozvrhu použite heuristiku LPT.

Vzdialenosť LPT rozvrhov od optima

- Ale optimálny rozvrh v zmysle kritéria C_{\max} je nasledovný:

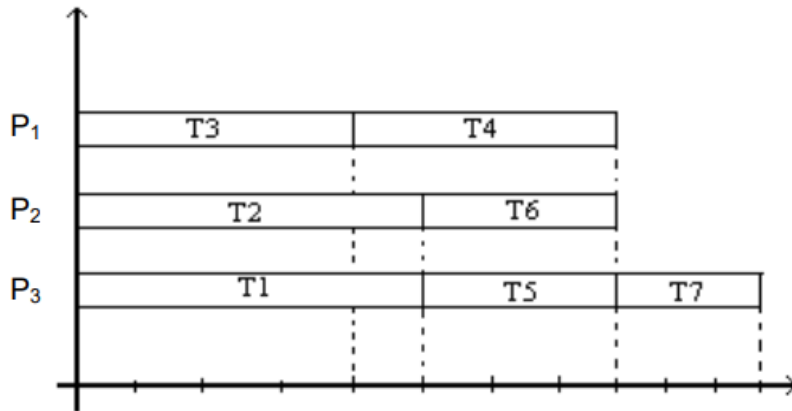

- Dá sa dokázať, že rozvrh vygenerovaný podľa LPT nie je od optimálneho horší o viac ako:

$$Q_{LPT} = \frac{4}{3} - \frac{1}{3m} \quad (m \text{ je počet strojov})$$

$$\text{t.j. pre } m = 3: \quad Q_{LPT} = \frac{4}{3} - \frac{1}{9} = \frac{12-1}{9} = \frac{11}{9}$$

Príklad (2)

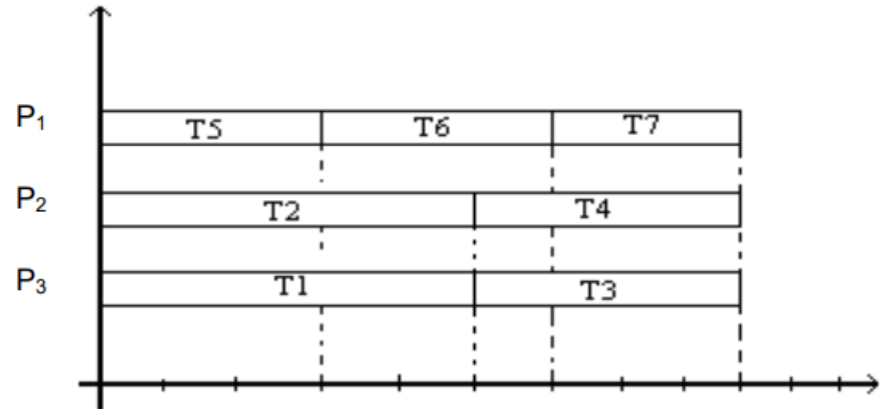
Hodnoty kritériálnych funkcií
pre rozvrh LPT:

$$c_i(R) = [5, 5, 4, 8, 8, 8, 11]$$

$$C_{max}(R) = 11$$

$$C(R) = 49$$

$$\bar{C} = 7$$

Hodnoty kritériálnych funkcií
pre optimálny rozvrh:

$$c_i(R) = [5, 5, 9, 9, 3, 6, 9]$$

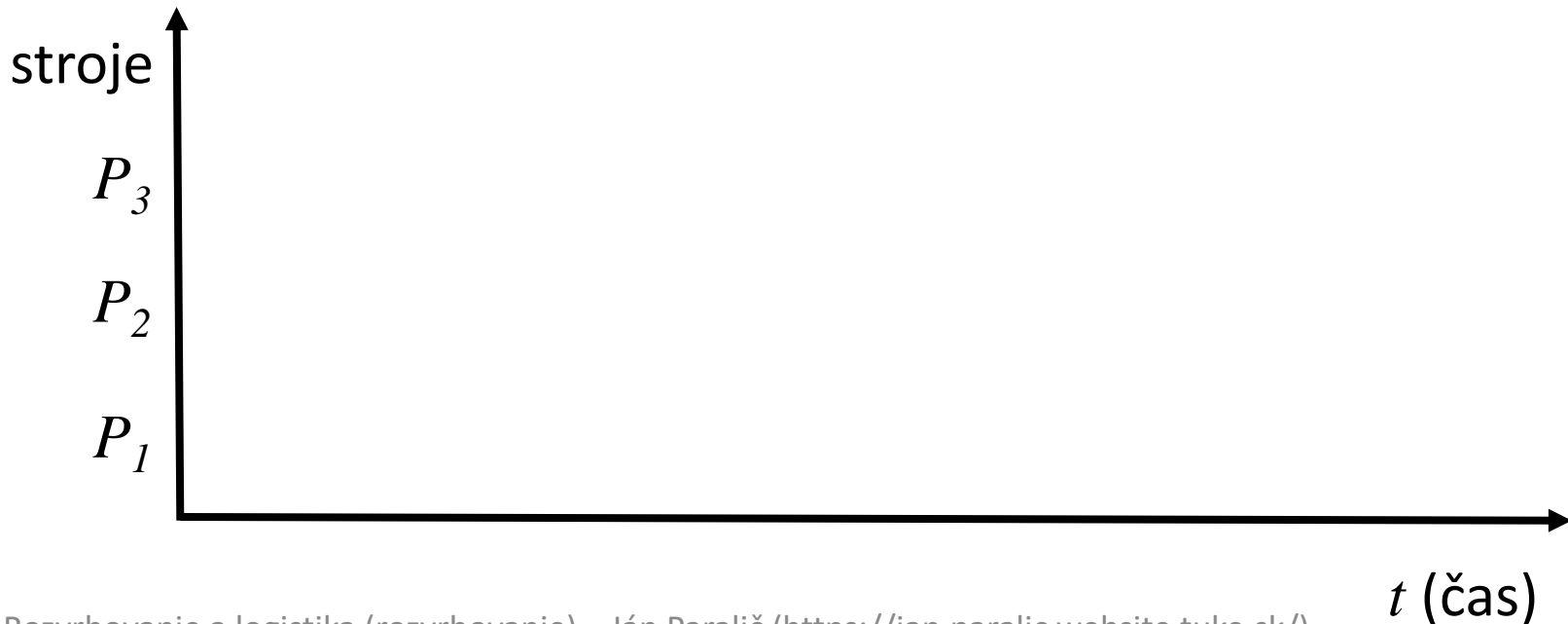
$$C_{max}(R) = 9$$

$$C(R) = 46$$

$$\bar{C} = 6.8$$

Príklad (3)

Pre rovnako zadané úlohy: $t_1=5$, $t_2=5$, $t_3=4$, $t_4=4$, $t_5=3$, $t_6=3$, $t_7=3$, pričom $r_i=0 \ \forall i=1..7$ zostrojte rozvrh podľa heuristiky SPT a porovnajte ho podľa zvolených kritériálnych funkcií s LPT rozvrhom.

Úloha zo 6. prednášky

1. Definujte si vlastnú úlohu rozvrhovania na jednom procesore, pričom je prípustné prerušenie úloh. Zadaťte si 7 úloh s nasledovnými údajmi pre každú úlohu:
 - rôzne časy trvania úloh t_i (dĺžka úlohy),
 - rôzne (aj nenulové) časy pripravenosti do výroby r_i (release time),
 - rôzne časy kedy by mali byť úlohy hotové d_i (due date),
2. Zostrojte pre Vami zadanú úlohu rozvrh vo forme Ganttovho diagramu podľa Jacksonovho algoritmu.
3. Pre zostavený rozvrh vypočítajte hodnoty nasledovných kritériálnych funkcií: C , C_{max} , L , L_{max} , F , F_{max} , T , T_{max} , n_T